

УДК766:741.5(4/9)

СТИЛІСТИКА ТА ЕЛЕМЕНТИ ГРАФІКИ АМЕРИКАНСЬКИХ, ЄРОПЕЙСЬКИЙ ТА ЯПОНСЬКИХ І КОРЕЙСКИХ КОМІКСІВ

О.М.КОЗАК, О.П. СТРИЖОВА

Хмельницький національний університет

Популярним видом ілюстративної графіки є комікс, або мальопис – це послідовність зображень із короткими текстами, які розповідають певну історію та глибоко занурюють читачів у світ, який хотів створити автор коміксу.

Як вид графічного мистецтва, коміксам властиві такі риси:

- стилізація;
- архитипічність персонажів;
- типографіка;
- використання дуже виразних, активних візуальних засобів для розкриття їх змісту (рис. , колір, шрифт, контраст, динаміка, асиметрія, неповна симетрія).

Характерною ознакою саме коміксу є те, що супровідний текст поміщають в «бульбашки», якими, завдяки їх різним формам і оформленню, можна візуально передати різний характер інтонації, емоцій тексту.

На сьогоднішній день, комікси стають все більш поширеними серед українських читачів, хоча й досі не є настільки популярними, як в Америці, Європі та Японії.

Американські комікси, в більшості, є підлітковим читацьким контентом, тому основним його жанром є супергероїка – історії про всемогутніх героїв-рятівників світу та про їх неймовірні пригоди (рис. 1).

Рис. 1 – Американські комікси від Marvel та DC

Проте, останнім часом, є тенденція робити американські комікси більш дорослими та суровими, щоб не тільки збільшувати охоплення аудиторії, а і поспробувати нові, нові ідеї, нові думки та роздуми, робити світ не чорно-білим, злим і добрим, а заставити співпереживати навіть головному лиходію.

Стилістика американських коміксів вирізняється природною анатомічністю пропорцій фігур їх героїв, композиція ілюстрацій дуже динамічна, переважно асиметрична. В ілюстраціях також застосовують і кольори, які можуть передавати настрій, атмосферу, та навіть роки та

століття про яке йдеться в історії. В коміксах часто використовують чорні тіні, які виділяють героїв, роблять історію більш бруталною.

Європейські комікси розраховані на дорослу аудиторію читачів, їх називають графічними романами, вони мають завершений сюжет, їх видають як товсті книжки в твердих палітурках. На відміну від американських, європейські комікси, з огляду на різні культурні особливості, не перейняли образи й протистояння між Супергероєм та Суперлиходієм. Пафос поведінки персонажів в європейських коміксах, на контрасті з американськими, помітно спокійніший, навіть застосовують карикатурність зображень певних персонажів для вираження комічності моментів сюжету (рис. 2).

Європейські комікси мають серйозний та провокативний характер: реальні злочинні теми та політична сатира – це особливо притаманне британським коміксам, наприклад «V – значить Вендетта» Алана Мура. Є також комікси з більш розважальним змістом – франко-бельгійська школа коміксу. Однак, це не означає, що вони є «дитячими» та «беззубими», такі комікси теж можуть мати глибокий психологізм та філософію, наприклад, «Гільда» Люка Пірсона.

Рис. 2 – Європейські комікси

Стилістика європейських коміксів має свої особливості: часто, саме по стилю ілюстрації лише самої обкладинки можна зрозуміти на яку аудиторію, на яку орієнтований комікс.

За стилем це дуже різноманітні комікси, оскільки вони охоплюють різні країни, кожна з яких має свої особливості культури, а тому: пропорції персонажів коміксів різних європейських країн можуть бути як дуже стилізовано спрощені й карикатурні, так і досить анатомічні – це залежить від манери виконання зображень їх автора. Наприклад, в Італії персонажі є більш реалістичними, з реалістичними пропорціями, але простими кольорами, без тіней, в Німеччині персонажі більш спрощені, мають довгі носи, з'єднані очі та по чотири пальці на руках.

Японські комікси – «манга» (рис. 3), найбільше відрізняються від своїх західних аналогів – японська манга в своїй країні є одним з основних видів популярного мистецтва, поряд з кіно й літературою [1]. На піку популярності манга отримує адаптацію у вигляді аніме. Аніме – це вид мультиплікації, який поширений в Японії, буває для дитячої, дорослої аудиторії і тинейджерів, залежно від жанру.

Рис. 3 – Японські комікси – манга

Стилістика азіатських коміксів має свої особливості: в першу чергу, змінені пропорції рис обличчя (які подібні до котячої мордочки: великі очі, маленький носик, підборіддя) та частин тіла, експресивна міміка. Часто манга дуже динамічна, оскільки має багато бойових сцен, особливо, якщо історія виконана в жанрі «сьонен», часто використовуються різні ракурси і карколомні повороти, навіть у простих діалогах. Вони є дешевими у виробництві звичайними коміксами, читаються справа-наліво, виконані в чорно-білій графіці.

На відміну від японської манги, корейська манхва (рис. 4) дуже рідко екранізується у вигляді аніме, але частіше її екранізують як ігровий серіал з акторами [2], наприклад, дорама «Що сталося з секретарем Кім?» за однойменною манхвою.

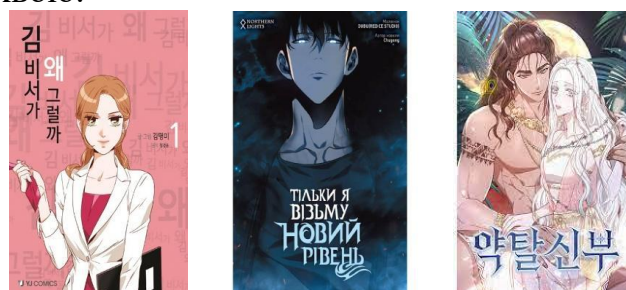

Рис. 4 – Корейські манхва

Стилістика корейських коміксів манхва має свої особливості: вони відрізняються дуже вузьким і витягнутим вертикальним форматом, нема чіткого поділу кадрів, вони читаються як сувій.

Тенденції в жанрах коміксів. Зараз дуже популярно використовувати комікс, як доповнення до художнього чи анімаційного фільму, до мультсеріалу (рис. 5). Але досі зберігається тенденція: спочатку створити комікс, а потім зняти за його мотивами мультсеріал чи фільм, оскільки комікс є готовим розкадруванням, по якому достатньо легко орієнтуватися для підготовки сценарію та сценографіки кінопродукції.

Рис. 5 – Комікси як доповнення до мультсеріалів

В манга найпопулярнішими є представники жанри кодомо та сьонен. Кодомо – це метажанр аніме та манги, який призначений для дитячої аудиторії, в ньому мало жорстокості та багато спрощення і глибокої стилізації як ідеї змісту, так і персонажів (рис. 6). До кодомо належать загальновідомі аніме «Покемони», «Дораемон», «Анпанмен», «Хамтаро».

Рис. 6 – Найпопулярніші кодомо

Сьонен – жанр аніме та манги, яке розраховано на підліткову аудиторію, зазвичай саме на хлопчачу, юнацьку, тому головними героями виступають хлопці підліткового віку, щоб глядачам легше було асоціювати себе з ними і відчувати спорідненість з героям творів. Сьонен серед манга та аніме представлений такими творами як «Наруто», «One Piece», «Атака титанів», «Магічна битва» (рис. 7).

Рис. 7 – Найпопулярніші сьонени

Комікс поєднує в собі як літературу так і образотворче мистецтво. На нього впливає країна, культура, яка видозмінює його під себе, створюючи різні жанри. У коміксах автор часто роздумують над актуальними суспільними темами, навіть якщо здається, що ці твори створено лише для розважальної мети.

Література

1. Специфіка сучасних коміксів - [Електронний документ]. - URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/19963/1/GDIVP_mono_2022_P016-034.pdf

2. Комікси у світі - [Електронний ресурс]. - URL: https://irbis-comics.com.ua/articles/komiksy_u_sviti